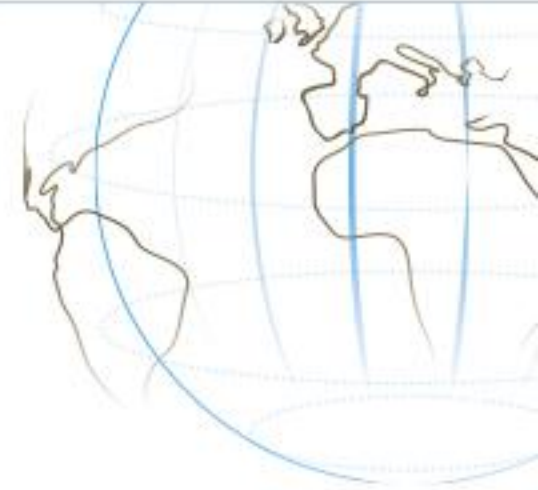

SIU
SENTER FOR INTERNASJONALISERING
AV HØGRE UTDANNING

SIU

Mobilitetstrender i Norge og Norden

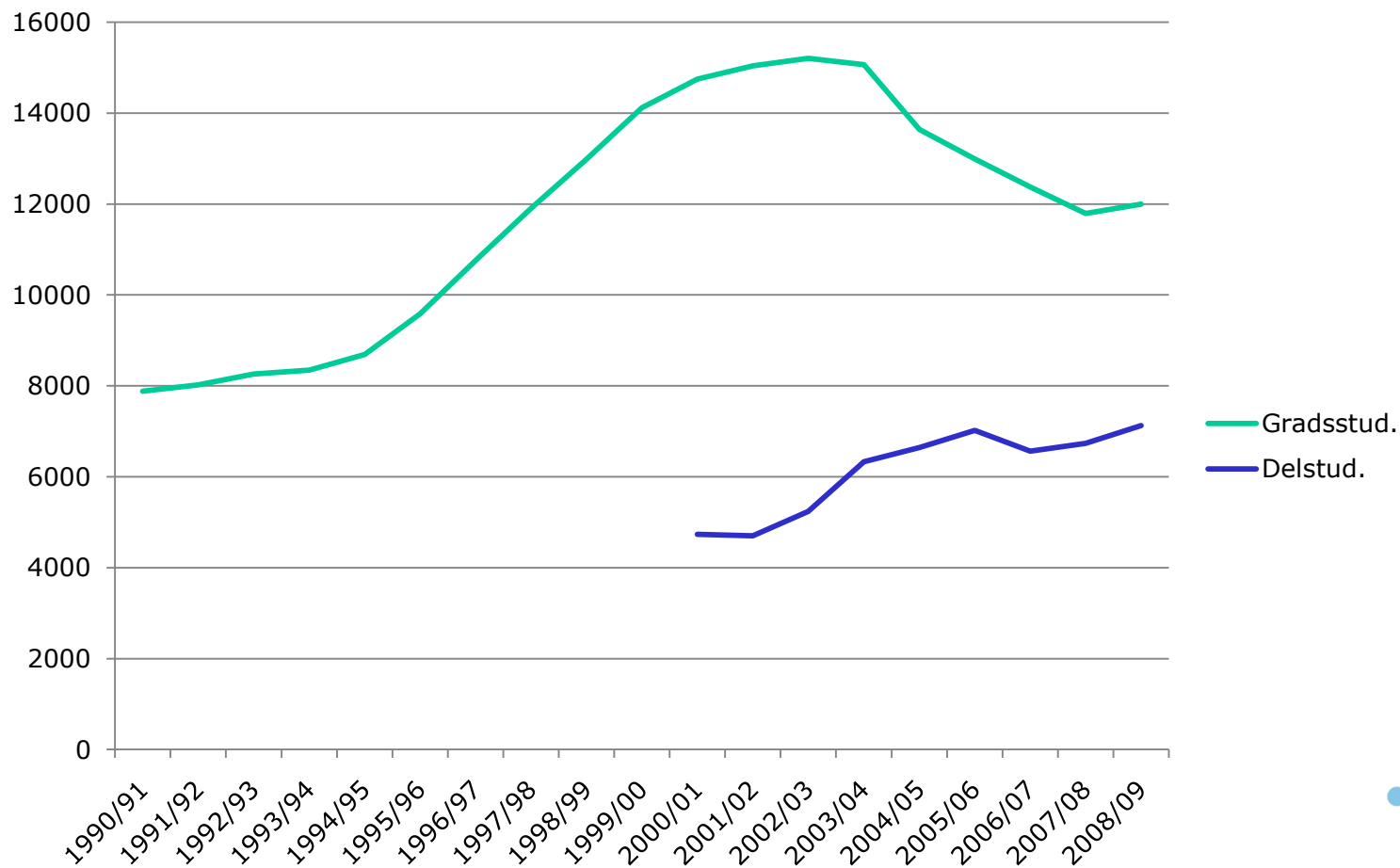
Mobilitetskonferansen 2009
Margrete Søvik

Mobilitetsstatistikk

- God statistikk på gradsstudenter i utlandet (Lånekassen)
- Statistikk om utvekslingsstudenter: systematisk særlig fra 2000 (Lånekassen)
- Statistikkproblemer i forhold til innmobile studenter til Norge
 - Institusjonene rapporterer statsborgerskap
 - Statsborgerskap lite egnet til måle mobilitet i tid preget av migrasjon
 - Mange med utenlandsk statsborgerskap er bofaste i Norge
 - Anbefaling fra Unesco/OECD/Eurostat: registrert fast bopel eller landet der videregående utdanning ble gjennomført
 - SSB beregner "internasjonale studenter" ut fra registrert fast bopelsadresse (studenter registrert ved norsk institusjon uten fast bopelsadresse i Norge)

Norske gradsstudenter og delstudenter i utlandet

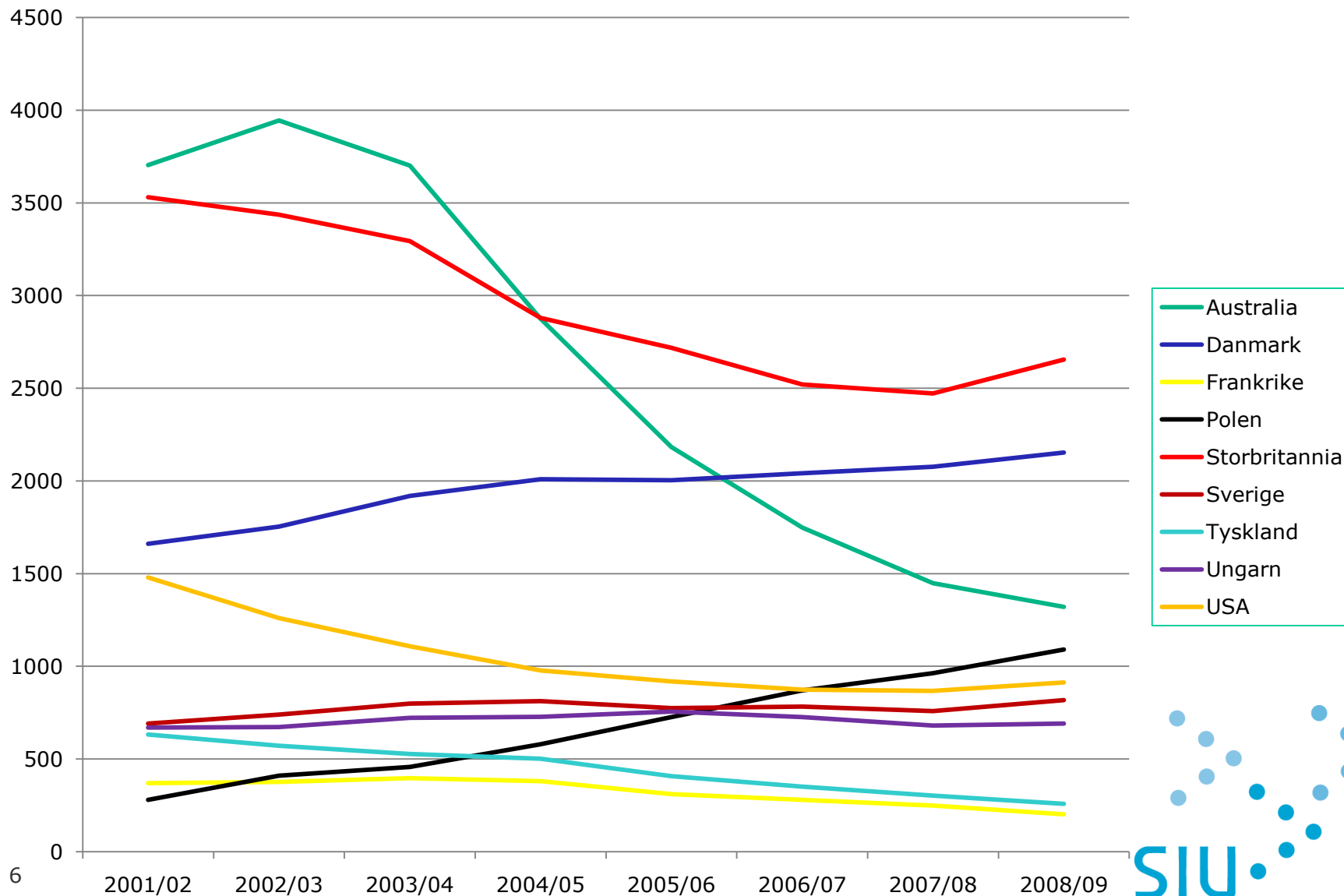

Norske gradsstudenter i utlandet

- Utgjorde ca. 8,5 % av antall registrerte studenter i Norge i toppåret 2000. I 2008/09: 5,8 %
- Frem til 2006/07 utgjorde studenter innenfor økonomi og samfunnsfag majoriteten, etter det helse- og sosialfag
- Økonomi- og samfunnsfagsstudenter reiser i størst grad til de anglosaksiske landene, studenter innenfor helse- og sosialfag til østeuropeiske land (samt til Danmark)
- Fra 2002/03 til 2008/09 falt antall gradsstudenter i Australia fra 3945 til 1321 – det utgjør ca. 82 % av den totale reduksjonen i antall gradsstudenter i utlandet i denne perioden

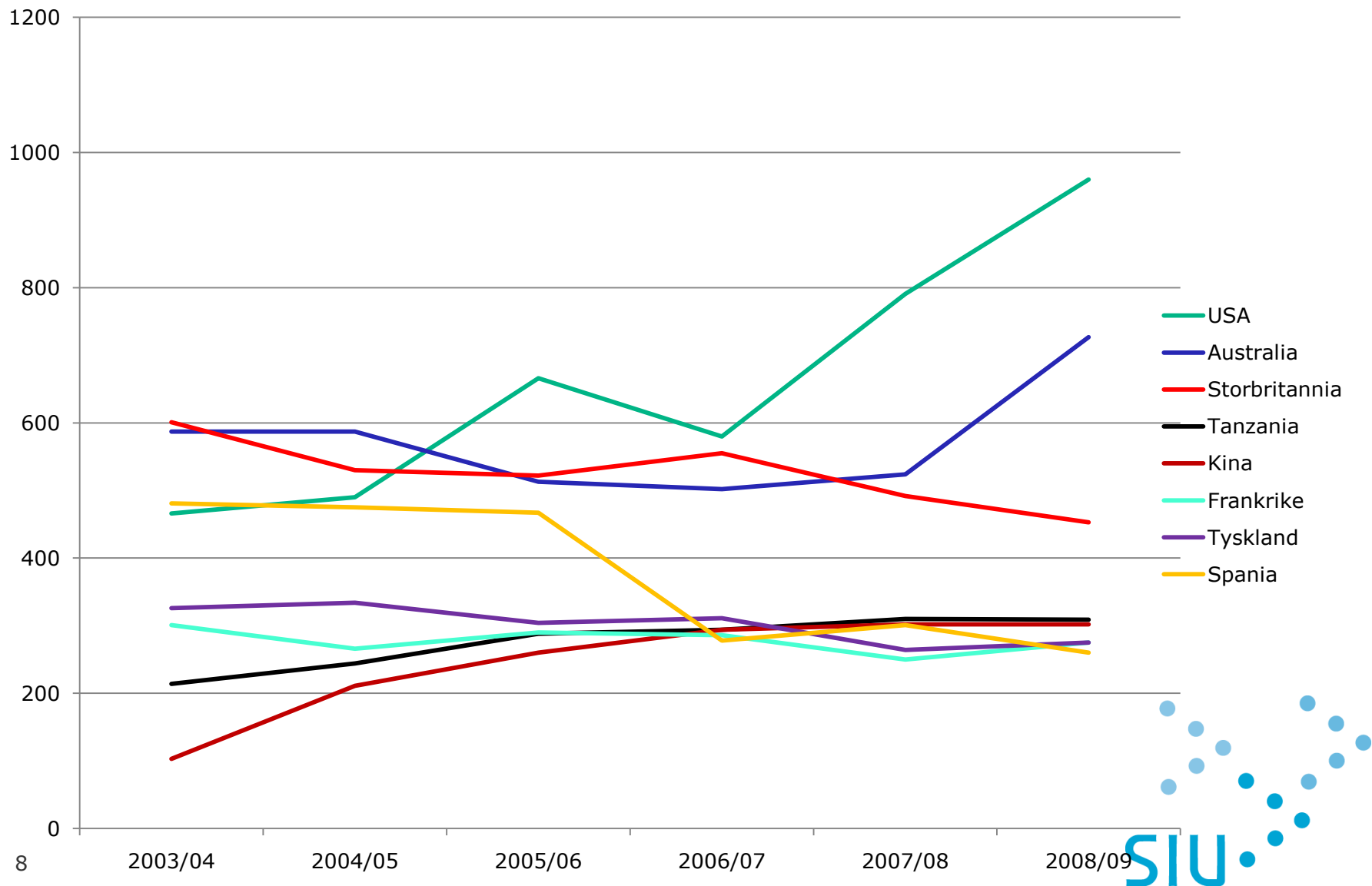
Gradsstudentenes viktigste destinasjonsland

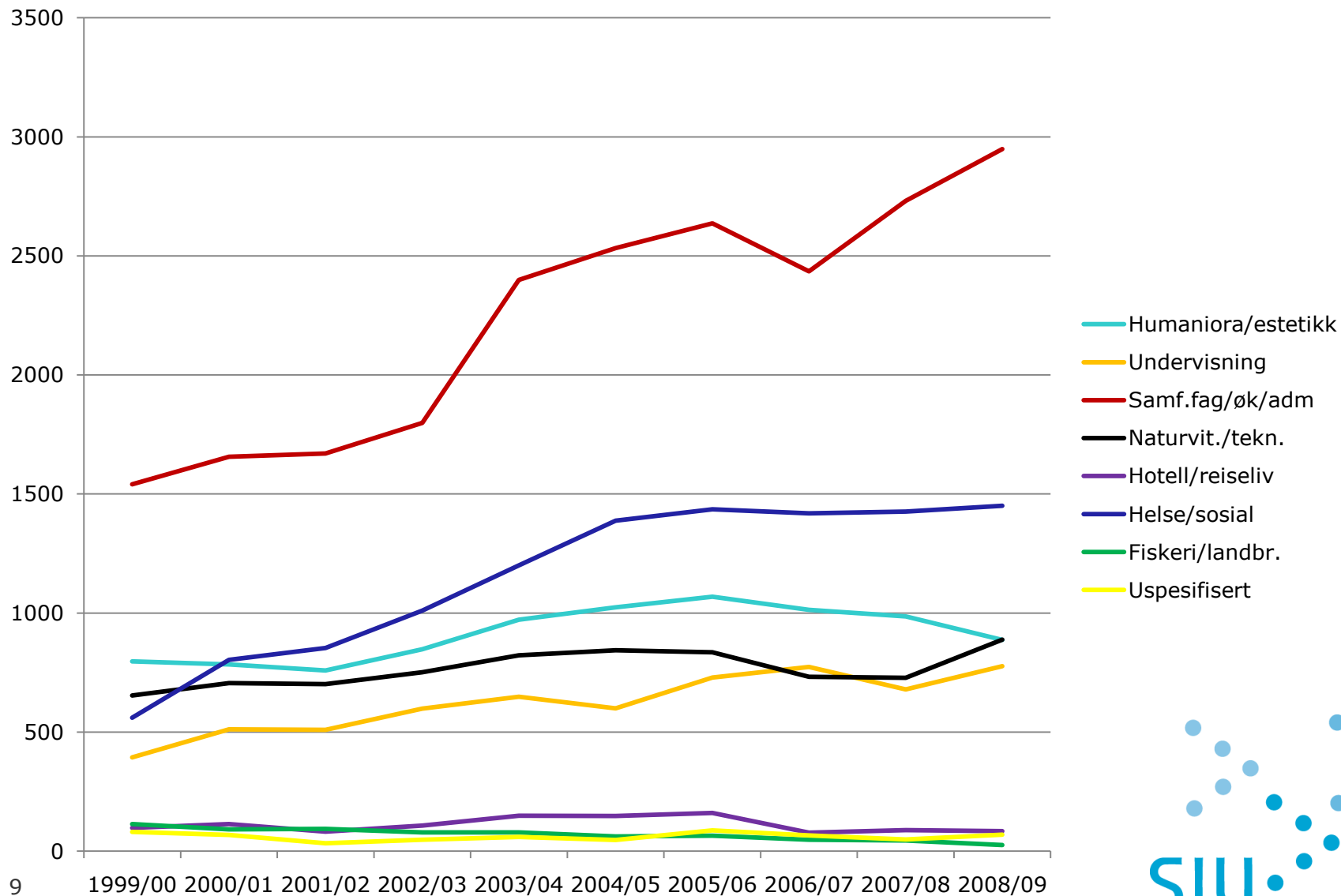
Norske delstudenter i utlandet

- I 2000/01 utgjorde de ca. 2,7 % av studentpopulasjonen totalt, i 2008/09 ca. 3,5 %
- I absolutte tall reiser det flest studenter innenfor økonomi og samfunnsfag, etterfulgt av helse- og sosialfag
- Sett i forhold til antall studenter lå hotellfag i tet i 2007/08 (7,7 %), etterfulgt av humaniora (6,8 %) og økonomi/samfunnsfag (6,4 %). Naturvitenskap/teknologi og lærerutdanningen sendte færrest, henholdsvis 3,2 % og 3,1 %
- De anglosaksiske landene mottar flest, men flere land i Asia og Afrika er populære destinasjoner. Studenter innenfor økonomi/samfunnsfag dominerer i Øst-Asia og studenter innenfor helse/sosialfag i Afrika

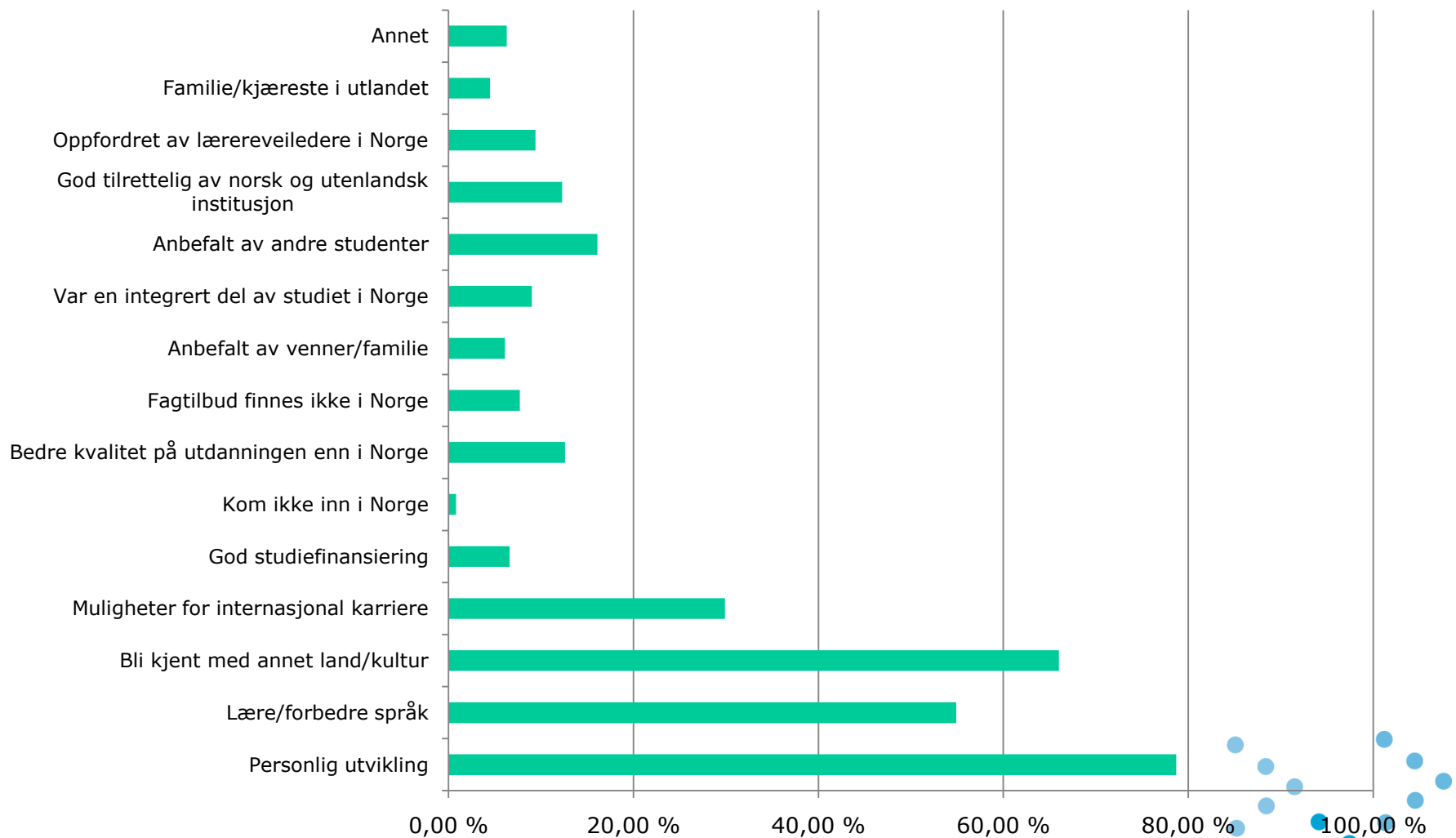
Delstudentenes viktigste destinasjonsland

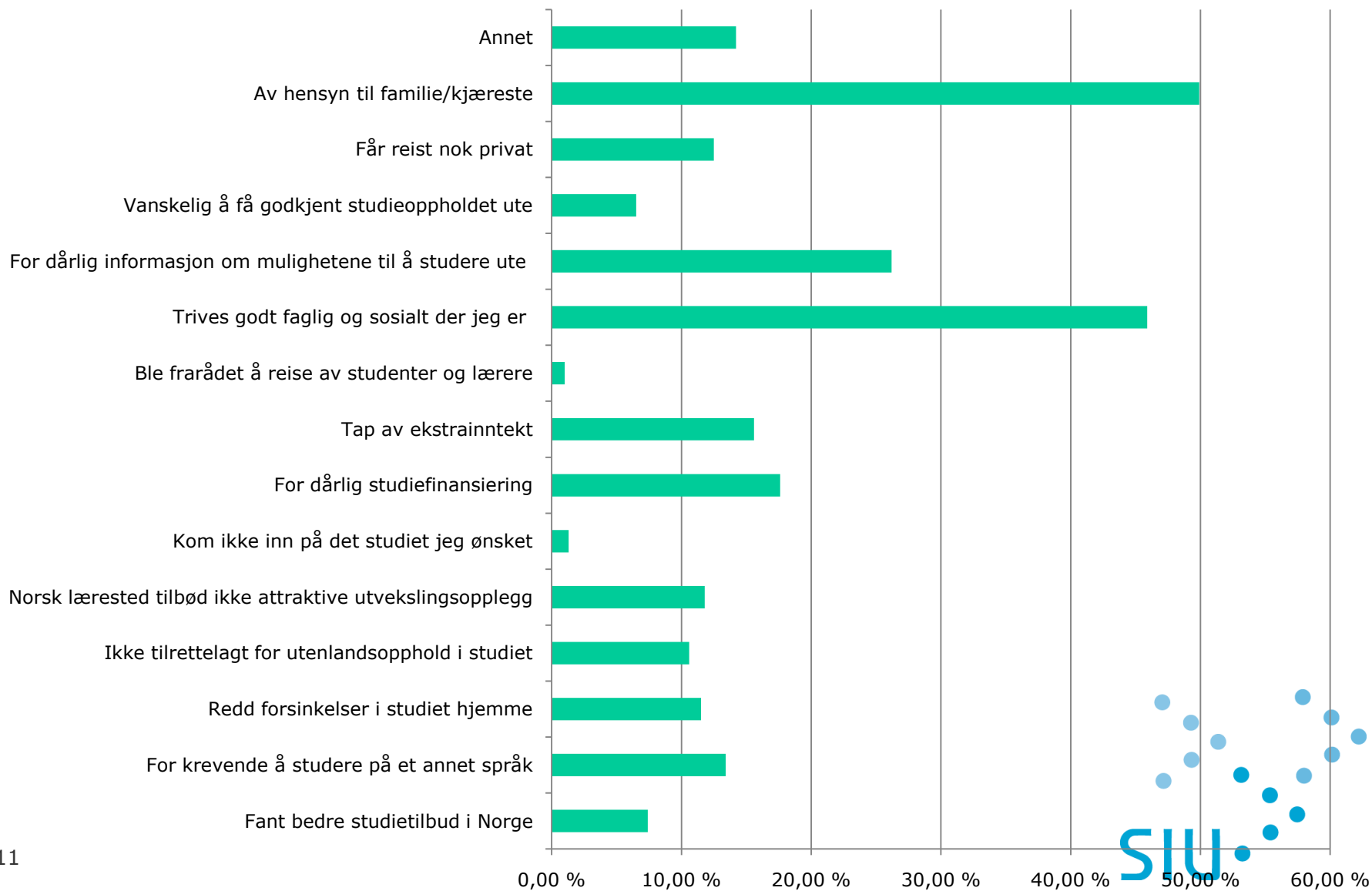
Delstudentenes faglige orientering

Motivasjoner for mobilitet

Barrierer for mobilitet

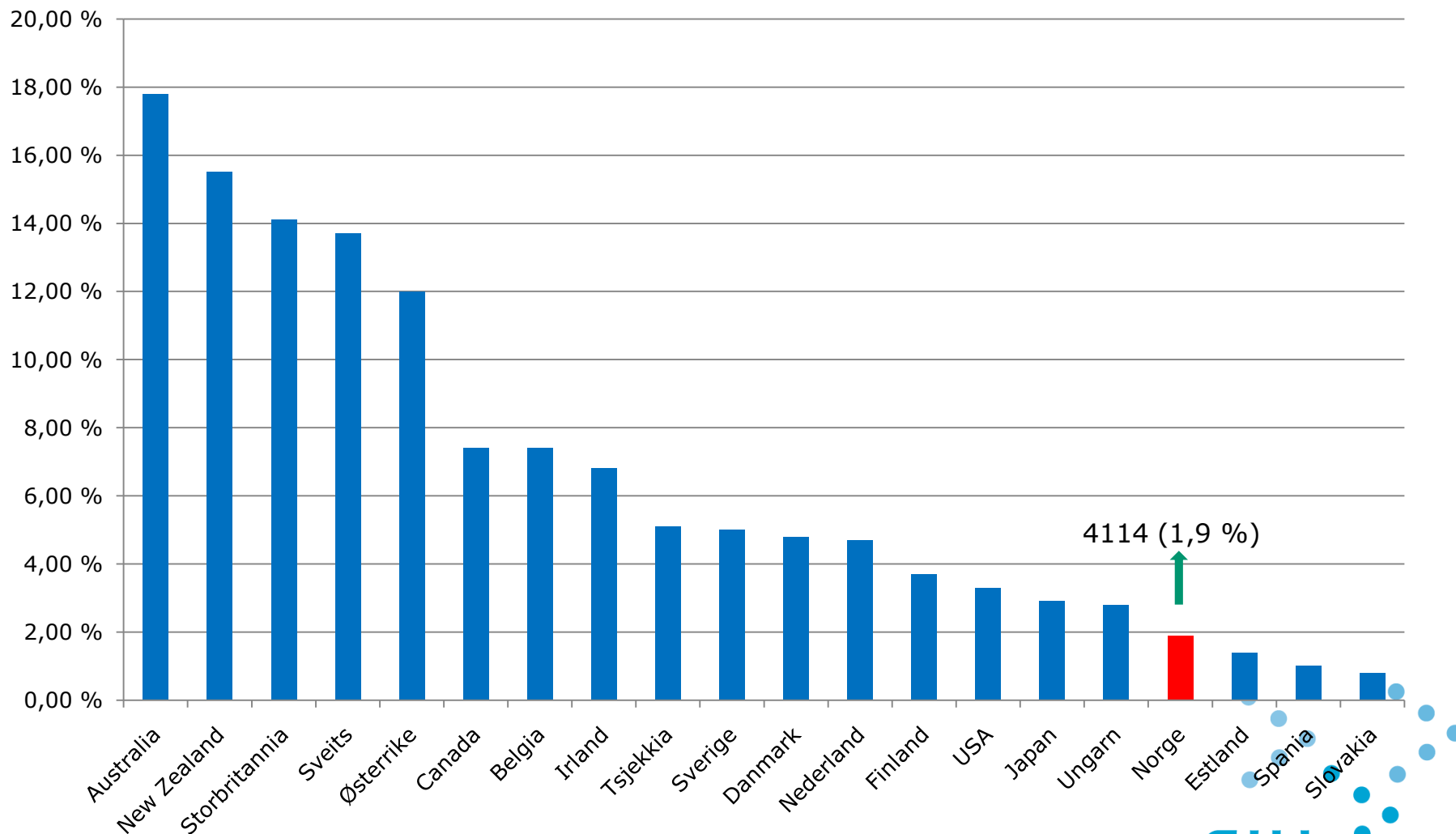

Internasjonale studenter i Norge

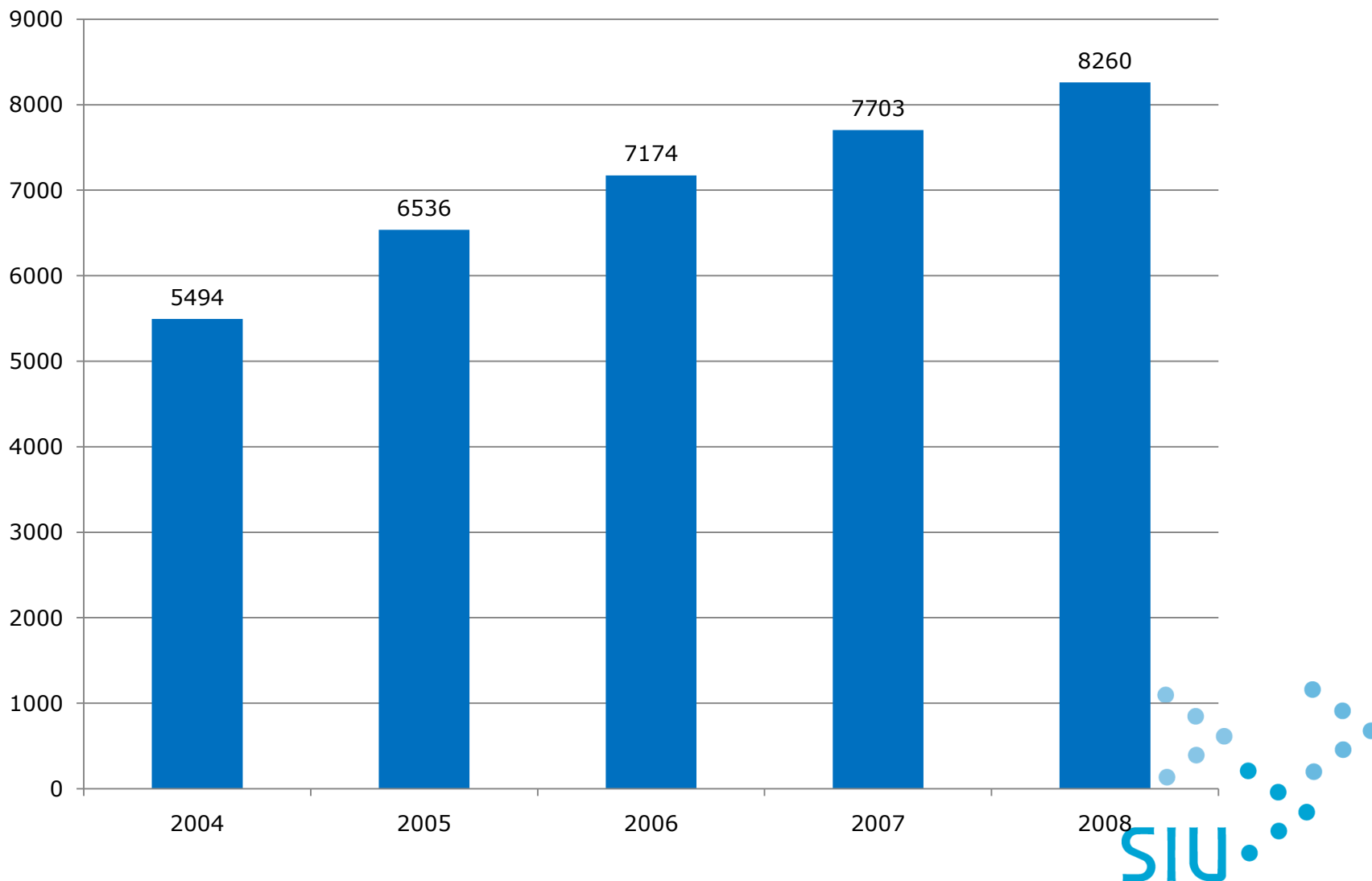
- Statistikksvakheter:
 - Statsborgerskap sier ikke nødvendigvis noe om studentmobilitet
 - Lite sammenlignbare data internasjonalt (ulike definisjoner)
 - SSBs tall er basert på registrerte studenter uten fast bopelsadresse i Norge, men studenter som oppholder seg i Norge utover seks mnd plikter å registrere seg med fast bopelsadresse
- I følge SSBs tall var det 4114 internasjonale studenter i Norge i 2006. I 2006 innvilget UDI studieoppholdstillatelse til 7184 (i tillegg kommer de nordiske studentene)
- Basert på tall fra UDI og medregnet de nordiske studentene var det ca. 9500 internasjonale studenter i Norge i 2008. Dette utgjorde ca. 4,6 % av den norske studentpopulasjonen

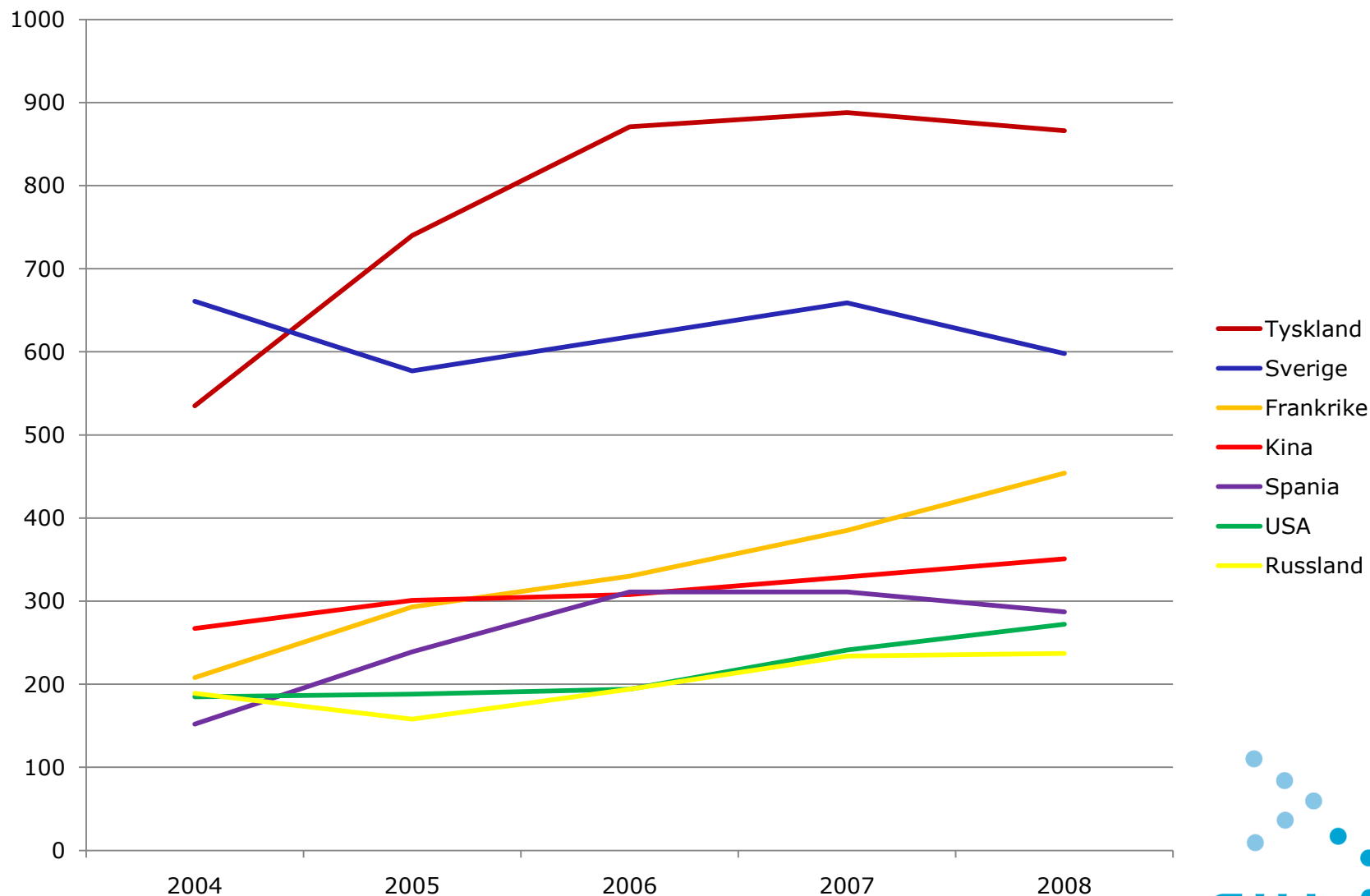
Internasjonale studenter som andel av studentpopulasjonen i 2006 (OECD)

Studietillatelser gitt av UDI (førstegangstillatelser og fornyelser)

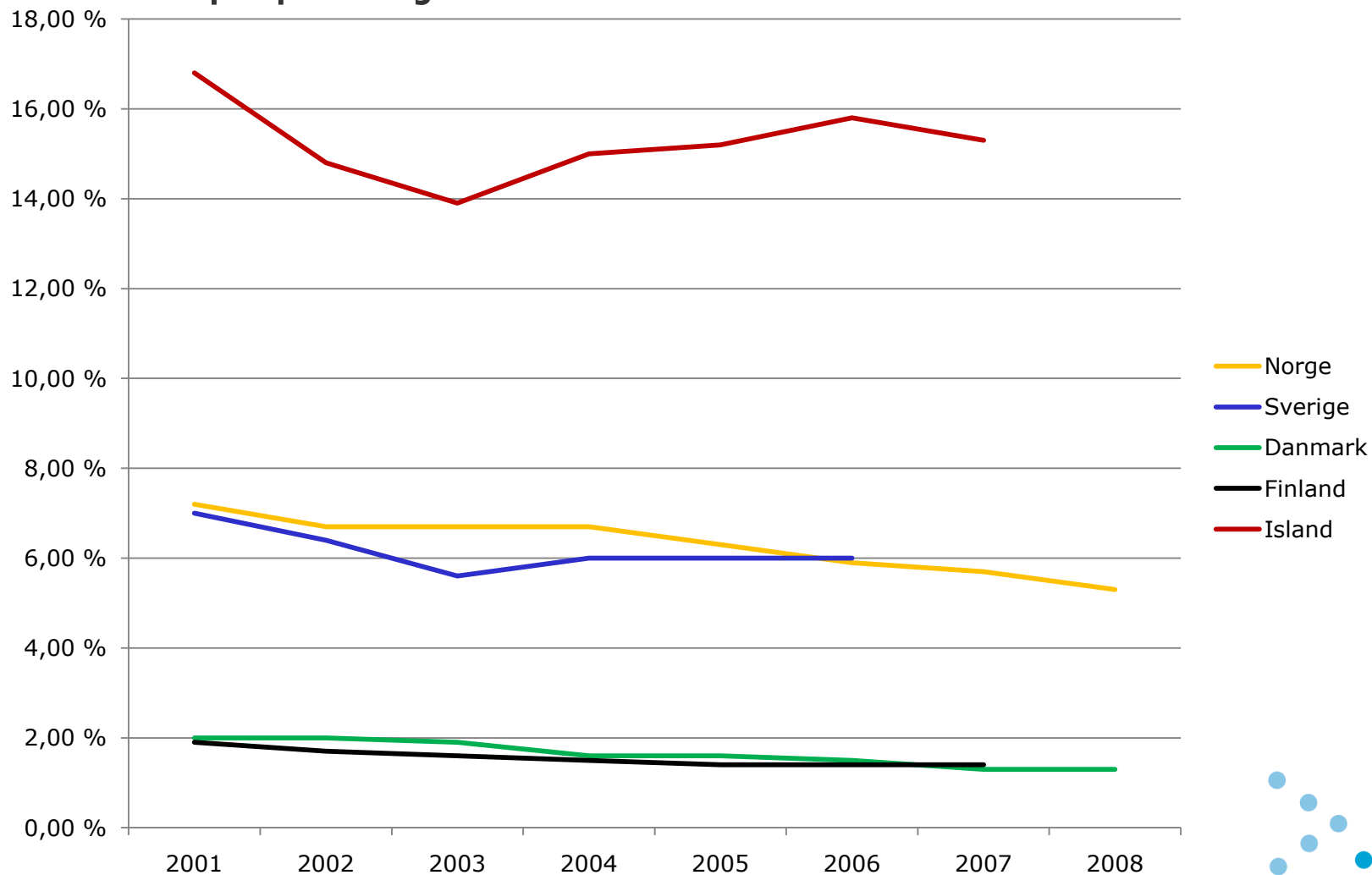
Viktigste opprinnelsesland

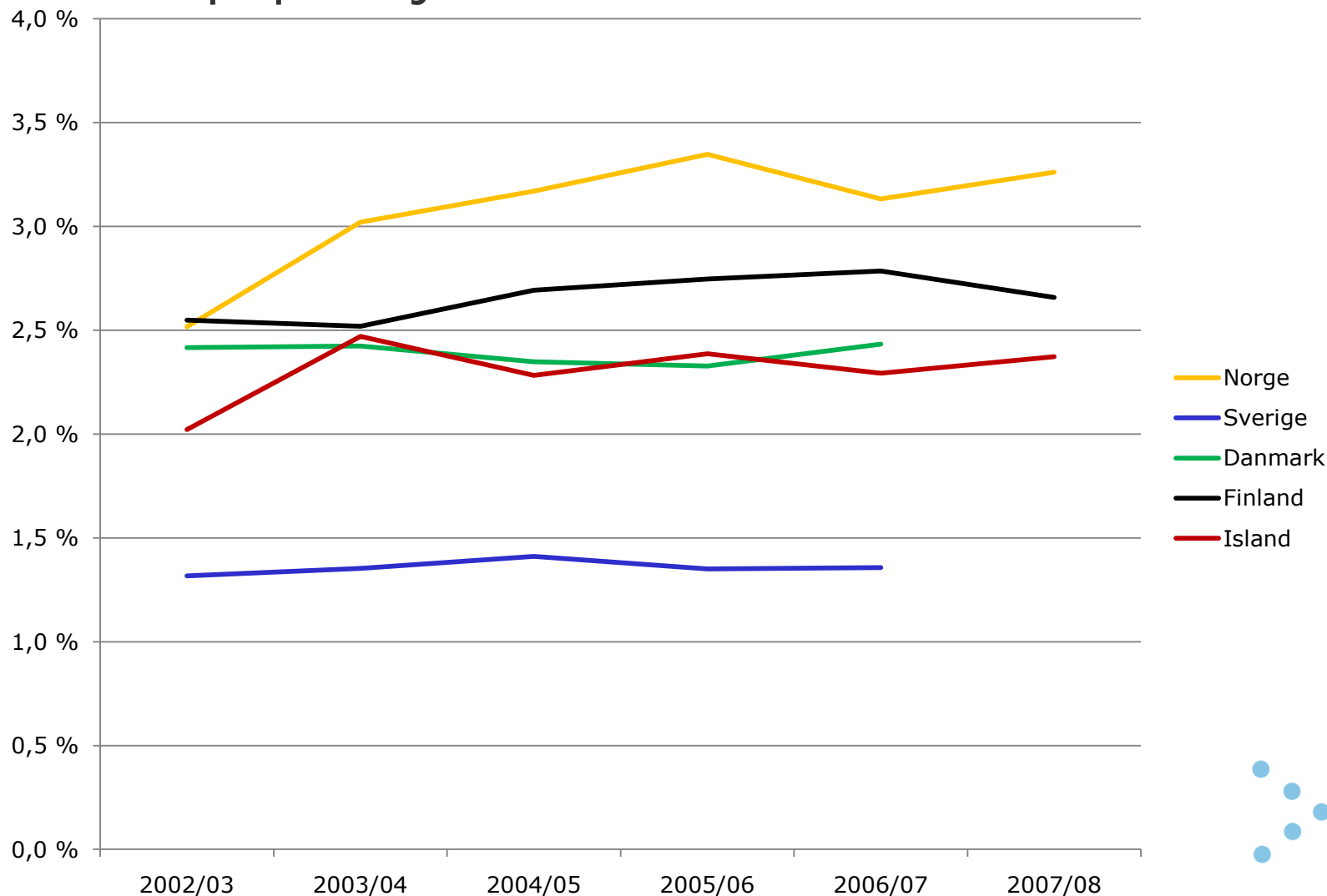
Studentmobilitet i Norden

- I absolutte tall sender Sverige ut flest gradsstudenter (etterfulgt av Norge) og Finland flest delstudenter (etterfulgt av Norge)
- Sett i forhold til studentmassen sender Island ut flest gradsstudenter og Norge flest delstudenter
- Viktige destinasjoner for alle de nordiske gradsstudentene er andre nordiske land, Storbritannia, USA, Tyskland og Frankrike. Norge utmerker seg med å sende spesielt mange til Australia
- I absolutte tall er det flest studenter med utenlandsk statsborgerskap i Sverige, etterfulgt av Danmark og så Norge. Sett i forhold til studentpopulasjonen lå Danmark en stund på topp, men ble så forbigått av Sverige. Norge kommer på tredje plass.

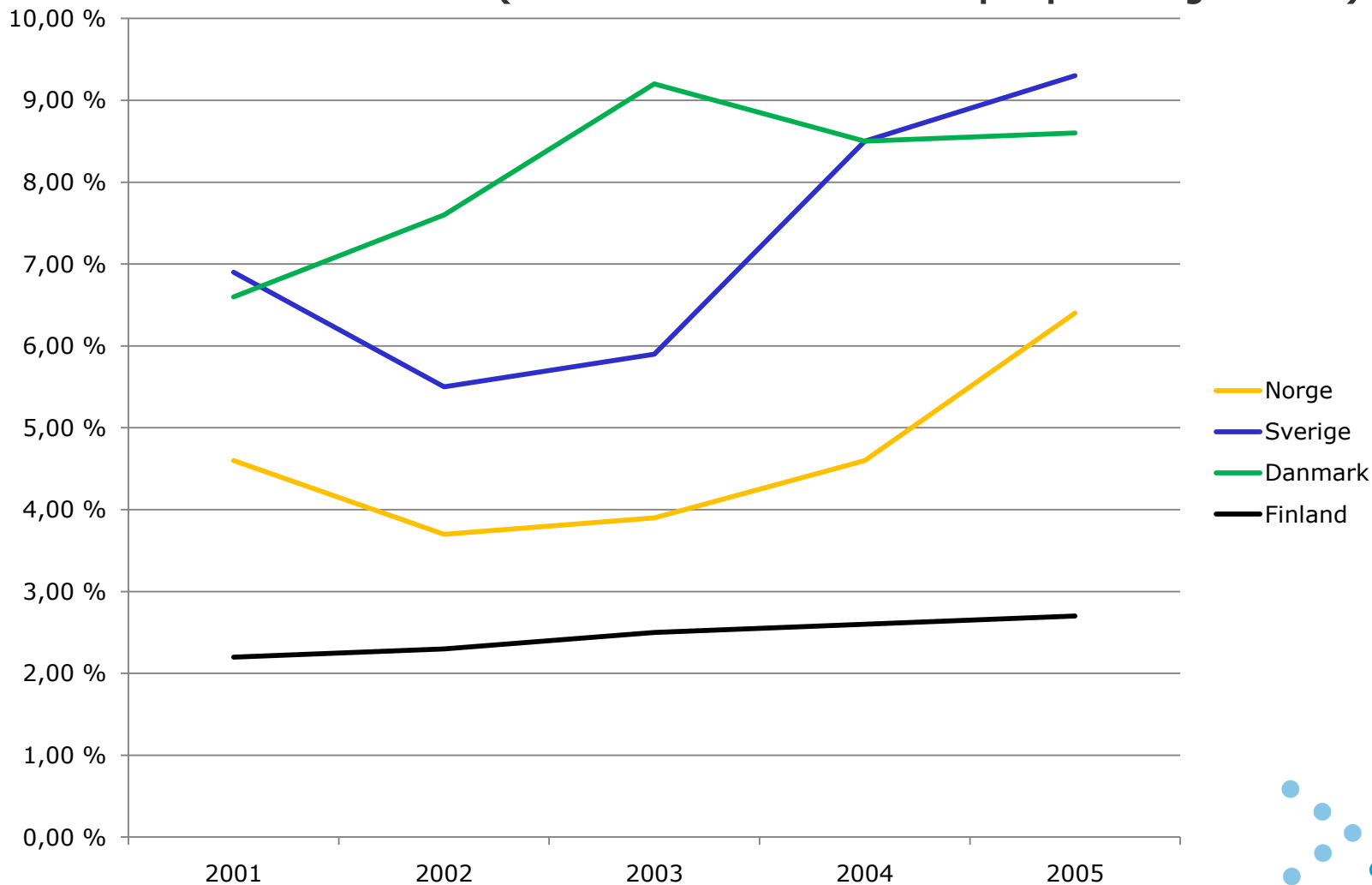
Nordiske gradsstudenter i utlandet som andel av studentpopulasjonen

Nordiske delstudenter i utlandet som andel av studentpopulasjonen

Studenter med utenlandsk statsborgerskap i de nordiske landene (andel av studentpopulasjonen)

Oppsummering

- I 2008/09 var det ca. 19 000 norske studenter på gradsstudier og delstudier i utlandet (ca. 9,2 % av studentpopulasjonen - snittet i EU er 2,2 % og i USA og UK ca. 1 %)
- Vi mottok ca. 9500 internasjonale studenter (halvparten)
- Antall studenter som gis oppholdstillatelse i Norge i studieøyemed øker og er betydelig høyere enn tallene i OECDs rapport
- Tyskland og Sverige utmerker seg som viktige senderland
- Antallet norske delstudenter i utlandet øker i absolutte tall og som andel av studentmassen
- Antallet norske gradsstudenter økte i fjor, men forble konstant sett i forhold til studentmassen
- Viktigste destinasjonsland for gradsstudenter er de anglosaksiske landene, men innenfor helsefag er østeuropeiske land viktige
- For delstudentene utgjør også land i Asia og Afrika viktige destinasjoner
- ²⁰ Norge ligger på topp i Norden når det gjelder å sende ut studenter, men rekrutterer (trolig) langt færre

NORWEGIAN CENTRE FOR
INTERNATIONAL COOPERATION
IN HIGHER EDUCATION

POSTAL ADDRESS: P.O. BOX 7800, NO-5020 BERGEN, NORWAY OFFICE ADDRESS: VASKERELVEN 39
PHONE: +47 55 30 88 00 FAX: +47 55 30 88 01 E-MAIL: SIU@SIU.NO WEB: WWW.SIU.NO